

Tesettür emri ebedî mutluluğa çağrıdır

Van'dan okuyucumuz: “Tesettürün hikmetleri nelerdir?”

Cenâb-ı Allah tesettürü emrediyor. Kur'ân'ın bu konudaki hükmü çok nettir: “Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve mü'minlerin hanımlarına söyle! Evlerinden çıktıklarında dış örtülerini üzerlerine alsınlar.”¹

Kur'ân'a göre giyinmede iki maksat gözetilir:

1- Örtünmek (tesettür): “Ey Âdemoğulları! Size avret yerlerinizi örtecek bir örtü ve ziynet olarak giyinip kuşanacağınız elbise verdik. Takva elbisesi ise en hayırlısıdır. Size böylece maddî ve manevî elbiselerin nasip edilmesi de Allah'ın âyetlerindendir. “Umulur ki, düşünüp öğüt alırlar. Ey Âdemoğulları! Anne ve babanızın ayıp yerlerini kendilerine göstermek için örtülerini çekip alarak onları Cennetten çıkardığı gibi, sakın şeytan sizi de fitneye düşürmesin.”²

Tesettürün amacı da iffet ve namusu korumak ve gözleri haramdan sakındırmaktır: “Mü'minlere söyle! Gözlerini haramdan sakınsınlar. Namuslarını da korusunlar. Bu, onların günahlardan arınmaları için daha uygundur. Muhakkak Allah, onların yaptıklarından hakkıyla haberdardır. Mü'min kadınlara da söyle. Gözlerini haramdan sakınsınlar. Namuslarını korusunlar. Ziynetlerini, görünmesi zarurî olan kısımlar müstesna, açığa vurmasınlar. Başörtülerini yakalarının üzerini kapatacak şekilde örtsünler.”³

2- Güzel görünmek (ziynet). “Ey Âdemoğulları! Her mescide güzel ve temiz elbiselerinizi giyinerek gidin! Yiyin, için; fakat israf etmeyin. Muhakkak ki Allah isrâf edenleri sevmez.”⁴

Hazret-i Hafsa (ra) der ki: “Kız kardeşim sordu: “Yâ Resûlallah! Örtü bulamadığımız zaman dışarıya örtüsüz çıksak bunun mahzuru var mıdır?” Allah Resulü (asm): “Arkadaşı örtüsünü ona versin de, O da hayırlı işine öyle çıksın!” buyurdu.”⁵

Bilindiği gibi vücudumuz güzel yaratılmıştır ve mülkiyeti bize ait değildir. Vücudumuz üzerinde binde dokuz yüz doksan dokuz hisse sahibi, Hâlık-ı Rahim'dir, yani Yaradan'ımızdır. Vücudumuzla ilgili tasarruf hakkı ve yetkisi de, elbet

vücudumuzu Yaradan'a aittir. Biz emri uygulamakla mükellefiz.

Bedüzzaman Hazretleri Tesettür Risâlesinde Kur'ân'ın tesettür emrini dört hikmet ve üç nükte içinde kısaca şöyle yorumlamıştır:

Kur'ân tesettürü emrediyor. Sefih medeniyet ise, Kur'ân'ın tesettür hükmüne muhalif gidiyor ve tesettüre "esaret" namını veriyor. Oysa tesettür, bin dört yüz yıldan beri, her senede en az üç yüz elli milyon insanın sosyal hayatını etkilemiş, hayra yönlendirmiş ve üç yüz elli bin Kur'ân tefsirinin hepsi tarafından aynı derecede yorumlanmış en kudsî, en hakikî ve en hakikatli bir İlâhî düsturdur. Bu İlâhî düsturu ne yok saymak mümkün, ne görmezden gelmek mümkün, ne başka şekilde yorumlamak mümkün, ne küçümsemek mümkündür! Küçümsenecek bir şey varsa, sefih medeniyetin sefih ve kısır anlayışıdır. Tesettür esaretin değil, hürriyetin ifadesidir. Tesettür emrinin hikmetlerine gelince:

1- Tesettür kadınlar için fitrîdir, kadının fitratı ve yaratılışı tesettürü ve örtülü olmayı istiyor. Gonca da özel yeşil kılıflarla sarılmıştır, elma da. Hatta yeşil kılıf zarif çiçekler için, mavi veya rengârenk örtü nazik meyveler için birer koruyucu cild hükmündedir. Zayıf, nazik, zarif ve güzel varlıklar her zaman himaye görmeyi hak eden varlıklardır; ne derece himaye edirlirse nezaketi ve zarafeti o derece olgunlaşır, güzelliği yüksek ahlâkla buluşup, kaynaşır. Kadınlar yaratılış itibarıyla zayıf, nazik ve zarif olduklarından, kendilerini ve hayatından daha çok sevdikleri yavrularını himaye edecek ve koruyacak bir erkeğin himaye ve yardımına muhtaçtırlar. Bundan dolayı kocalarına veya mahremlerine sevimli olmaya, kendilerini sevdirmeye, nefret hislerini ve çirkin duyguları üzerlerine çekmemeye fitraten meyyaldirler.

Kadının namahremelere karşı bir korunma, gizlenme ve sakınma içgüdüsü vardır. Tesettür bu içgüdüğü takviye eder, güçlendirir, neticeye götürür. Tesettür kadını güzelleştirir. Sevmediği nazarları ve pis bakışları üzerinden savar. Yani, örtünmekle Allah'ın emrini uygulayan kadın, böylece kem gözlerden, kötü bakışlardan, ahlâksız nazarlardan kendini korumuş olur. Açık-saçıklık yeri olan Avrupa'da bile çok kadınların, kötü nazarlardan sıkılarak, "Bu alçaklar bizi göz hapsine alıp sıkıyorlar!" diye polislerle şikâyetçi oldukları çok görülmüş, duyulmuştur. Demek medeniyetin tesettüre gereken değeri vermemesi ve kaldırması fitrata aykırıdır. Kur'ân'ın tesettür emri ise kadının yaratılışına, fitratına ve karakterine tam uymaktadır. Bundandır ki, tesettür kadınları kötü bakışlara esir olmaktan, sefaletten, düşük ahlâktan ve kötü seciyelerden kurtarmakta, birer şefkat madeni ve çok kıymetli birer ebedî arkadaş olabilecek bir değer kazandırmaktadır.⁶

2- Bediüzzaman'a göre kadın ve erkek yalnız dünya hayatının ihtiyaçları için bir arada duruyor değiller. Birbirleriyle nikâhlanmaları, birbirlerini meşrû dairede sevmeleri ve saymaları, birbirlerine meşrû şekilde ilgi duymaları, birbirlerine âşık olmaları, evlenmeleri, çoluk çocuk sahibi olmaları ve birlikte hayat sürmeleri yalnız dünya hayatına ait bir ihtiyacın tatmini sebebiyle değildir. Gerek kadın kocasını, gerekse koca karısını yalnız dünya hayatının ihtiyaç ve ihtiyaçları için seviyor değildirler. Karı koca arasındaki sevgi, saygı, ilgi, aşk, muhabbet ve münasebet dünyada başlar, fakat ebedî hayata kadar uzanır. Yani kadın ebedî âhiret hayatında dahi kocasının, hurilerden daha güzel şekilde, eşidir ve ebedî hayat arkadaşıdır. Koca da dünyada olduğu gibi, yine ebedî âhiret hayatında dahi karısının eşidir ve ebedî hayat arkadaşıdır.

Kadın madem ebedî hayatta dahi kocasının eşidir ve hayat arkadaşıdır. Elbette ebedî arkadaşı ve dostu olan kocasının nazarından gayrı, başkasının nazarını kendi güzelliklerine çekmemesi, kocasını darıltmaması ve kıskandırmaması gerekir. Kendi güzelliklerini yalnız ve yalnız kocasına açması gerekir. Gözü yalnızca kocasını görmesi, gönlü yalnızca kocasını sevmesi gerekir. Madem mü'min olan kocası iman sırrına binaen onu yalnız dünya hayatına mahsus ve yalnız nefsanî ve güzellik vaktine mahsus geçici bir hevesle sevmiyor; bilâkis ebedî hayata kadar uzanmaya kabiliyetli ciddî bir sevgi ve hürmet ile kendisini seviyor ve kendisine ilgi duyuyor. Ve bundan dolayı sevgisini yalnız gençliğine ve güzellik vaktine bağlamıyor; kendisini yaşlılık ve çirkinlik vaktinde de ciddî derecede seviyor ve hürmet ediyor. Elbette ona mukabil kadın da kendi güzelliklerini yalnız kocasının nazarına göstermesi, sevgisini ve aşkını yalnız kocasına mahsus kılması, her şey bir yana, insanlığının gereğidir. Yoksa kaybeder.

Erkek ile eşinin dinî hassasiyet noktasında birbirine denk veya birbirinin hislerine ve meşrû dairedeki tercihlerine saygılı olmaları, her ikisini de "Allah'ın izniyle- ebedî saadet kapısını açan salih amel ve davranışlara götürür.

Karısının dinî duyarlılığını takdir edip örnek alan ve dinde karısını taklit eden erkek dünyada ve âhirette mutludur ve bahtiyardır. Koca emin olmalıdır ki, yalnız dindarlığı ile, dindar eşini ebedî hayatta da yanında ve yalnız kendisini seviyor bulur.

Kocasının dindarlığına bakarak giyim-kuşam ve sair tercihlerini dinin emirleri doğrultusunda yapan ve dinin yasaklarından kendi rızası ile sakınan kadın dünya-âhiret bahtiyardır, iki cihanda mutludur. Böyle dindar bir kadın da emin olmalıdır ki, ebedî hayatta kocasını yanında ve kendisini aynı ciddiyetle seviyor bulacaktır.

Saliha kadının ebediyen kaybedecek şekilde günahlara ve sefâhete bulaşmış olan

erkek ancak kendisine yazık eder. Dindar kocasını taklit etmeyen, o mübarek ebedî arkadaşını kaybedecek şekilde tercihlerini dinin haram kıldığı davranışlardan yana yapan, meselâ açık saçık giyinen, dar veya şeffaf giyinen, tesettüre riayet etmeyen, dinin örtünmesini istediği yerleri örtmeyip açan, iffetini korumayan ve kocasına rağmen günahlara giren kadın da ancak kendisine yazık etmiş olur.

Birbirlerini gûnahta taklit eden, sefâhette teşvik eden, haramlara sürükleyen, görgü ve görenek belâsıyla birbirini dinin yasaklarına iten, birbirinin günahlarına ve kötü ahlâkına göz yuman karı-koca da ancak ve ancak kendilerine yazık etmiş olurlar.

3- Bir ailenin mutluluğu, eşler arasındaki karşılıklı emniyet, güven, samimî hürmet ve ciddî muhabbetle kurulur ve devam eder. Tesettür bu güveni sağlamlaştırır, bu hürmeti takviye eder, bu muhabbeti ziyadeleştirir, karı koca arasındaki meşrû aşkı ihtiyarlıkta bile devam ettirir. Tesettürsüzlük ve açık saçıklık ise o emniyeti bozar, o karşılıklı sevgiyi, muhabbeti ve hürmeti kırar; karı koca arasına geçimsizlik, sevgisizlik, saygısızlık, anlaşmazlık, hoş görüsüzlük girmesine yol açar. Çünkü açık saçıklık ve tesettürsüzlük ahlâksızlığa çağrıdır. Nitekim açık saçıklık öyle canavarca bir iştihaya ve aptalca bir hevesin uyanmasına meydan verir ki, mahremler arasında bile saygıyı, saygınlığı, hürmeti ve masumiyeti kırar, mahremiyet ahlâkını bozar. Bu ise, insanlığın tüyler ürpertecek derecede alçalışının ve ahlâkî düşüşünün resmidir!

4- Tesettürü kaldırmak gayr-i meşrû iştihayı artırdığı halde, evliliği, nikâhı ve izdivacı azaltıyor. Bu da işin bir başka vahamet ve tehlike boyutudur. Çünkü en serseri ve en asrî bir genç bile karısının açık saçık olmasını istemediğinden, nihayet bekâr kalmayı tercih edecek; fakat fuhşa sürüklenmekten de kendini alamayacaktır.

Kadının en esaslı hasleti sadakat ve emniyettir; iffete, namusa, ar ve hayâya, dine ve dinin emirlerine bağlılıktır, dürüstlüktür, güvendir, kocasının aşkına, sevgisine ve muhabbetine tam bir liyakatle karşılık vermektir, kocasını sevmektir. Başkalarının nazarına kendini sunmak demek olan açık saçıklık ise bu hayatî fonksiyonları öldürür, bozar, yok eder. Kocasının nazarında emniyetin ve güvenin kaybolmasına sebep olur. Kocasının merhamet, hürmet, sevgi ve saygı duygularının eriyip tükenmesine yol açar.

Oysa tesettürle bütün bu sosyal ve mutluluk değerlerinin kaybolması önlenmiş; kişinin ve ailelerin hem dünyevî, hem uhrevî mutluluklarının yolu açılmış olur.⁷

Dipnotlar:

1- Ahzâb Sûresi: 59

2- A'râf Sûresi: 26,27

3- Nûr Sûresi: 30, 31

4- A'râf Sûresi: 31

5- Buhârî, Hayz, 23

6- Lem'alar, s. 197, 198

7- Lem'alar, s. 199, 200